

AL projektnummer: 2017.53
Lst diarienummer: 43112-51520-2017

PM. Preliminära resultat av etapp 1 av arkeologisk utredning inför detaljplanearbete inom fastigheten Lyngsta 2:2, Nynäshamns kommun.

Arkeologistik AB har genomfört den första etappen av den arkeologiska utredningen inför detaljplanearbete inom fastigheten Lyngsta 2:2, Nynäshamn. Fältinventeringen genomfördes den 29 januari 2018..

Utredningsområdet är ca 10 ha stort och består av åkermark i östra delen och av en skogsbeklädd höjdsträckning i väster. Markslagen åtskiljs från varandra av Sjöviksvägen som löper i NO-SV riktning genom området. Åkermarkens nivåer ligger strax under 35 meter över havet medan höjdpartiet når upp till 60 meter i norr. Höjdryggens norra del utgörs huvudsakligen av kalberg omgivna av block- och stenrika branta sluttningar mot väst och öst.. Höjdryggens södra och lägre del utgörs planare moränpartier med små uppstickande bergklackar. Inga fornlämningar eller andra kulturhistoriska lämningar är kända inom området. I närområdet finns dock flera lämningar registrerade, främst i form av sentida husgrunder samt fynd- och boplatser från stenåldern.

Vid kart- och arkivstudierna framkom inga uppgifter om lösfynd eller äldre bebyggelse inom utredningsområdet. Centralt inom utredningsområdet finns bebyggelseämningar efter ett före detta torp vid namn Björkakärr samt två små fritidshus från 1900-talet. Björkakärr finns belagt först på laga skifteskartan över Lyngsta från 1870 (LMS A97-35:6).

Vid inventeringen framkom dels en äldre delvis utriven källargrund samt flera små odlingsterrasser i en brant bergssluttning strax norr om torpets bebyggelse (**objekt 1**). Medan källargrunden sannolikt tillhör torpets äldsta fas, härrör odlingsterrasserna, vilka snarast kan beskrivas som stora rabatter, troligen från 1900-talet. Strax söder om dessa framkom även en vägbank (**objekt 2**) och en kallmurad stenmur (**objekt 3**). Sydväst om bebyggelsen påträffades ett röjningsröse av äldre typ i en smal sänka mellan två höjdryggar (**objekt 5**). Sänkan är stenröjd och har sannolikt utgjort en del av torpets odlingsmark. Samtliga lämningar bedöms som övriga kulturhistoriska lämningar.

Vid inventeringen framkom även tre bra lägen för bosättning eller tillfälliga strandhugg under stenålder (**objekt 4, 6 och 7**). **Objekt 4** är belägen på höjdryggens södra spets och består av planare partier och naturliga avsatser i en sydsluttning med nivåer mellan ca 35 och 40 m ö h. Området skyddas från norr av ett bergparti. I anslutning till objektet finns ett par äldre grustäcker. För ca 6 000 år sedan utgjorde platsen en utskjutande udde i det inre av en långsträckt smal havsvik.

Objekt 6 är belägen inom utredningsområdets norra del, i bergets västsluttning, ca 55 m ö h. Platsen utgörs av en långsmal stenfri naturlig avsats i sluttningen, mellan berget i öster och små uppstickande bergryggar i väster.

Objekt 7 är belägen vid vägskälet mellan Sjöviksvägen och infarten till Lyngsta fritidsområde. Området utgörs av en svag sandig sydslutning på nivåer mellan ca 35 och 40 m ö h. I den plöjda åkermarken söder om objektet påträffades enstaka kvartsavfall (?) och skärviga stenar. Det kan dock inte uteslutas att både kvartsen och skärvstenen är naturliga. För ca 6 000 år sedan låg platsen längst in i en långsträckt smal havsvik.

Boplatslägena behöver utredningsgrävas (etapp 2) för att fastställa objektens fornlämningsstatus.

Stockholm 2018-01-30

Kjell Andersson
Arkeolog / projektledare

Bilaga

Grundkarta med utredningsområdet och objektens lägen markerade

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer: 43112-2444-2016

Beslutsdatum: 2016-03-24

AL projektnummer: 2017.53

Landskap: Södermanland

Kommun: Nynäshamn

Socken: Sorunda

Fastighet: Lyngsta 2:2

Fornlämning: -

Typ av undersökning: Arkeologisk utredning

Fältarbetsperiod: 29 januari 2018 (etapp 1)

Personal: Kjell Andersson, Göran Wertwein

Underkonsulter: -

Arkivmaterial: Förvaras tillsvidare hos Arkeologistik AB

Fynd: Inga fynd påträffades

Utredningsområdet och påträffade objekt markerade på grundkarta.

